

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Știrilor netransmise nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Duker Nachf.,
Ruz. Augenstein & Emmerich Lor-
ner., Heimrich Schalek, A. Op-
penik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ristern Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körm).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie săptămână pe o coloană 10
cent pentru o publicare. Pu-
blicății mai dese după tariful
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA” ieșe în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 3 fr. pe an.
Se primumără la toate ofi-
celele poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dăruți în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 225.

Brașov, Miercuri 11 (24) Octombrie.

1906.

Unde stăm și ce mai așteptăm?

Au tot voit să știe deputații noștri naționaliști și toți cei ce au așteptat dela ei să lămurească o ces-tiune pe cât de incurcată, pe atât de vătămătoare și penibilă pentru noi Români: dacă cunoscutele și vestitele ordonanțe nr. 70,000 și 70,001 ce le-a fost edat ministrul de instrucțiune al guvernului Fejervary, George Lukacs, sunt legale ori nu?

Știm că aceste ordonanțe să referă la instrucțiunea limbei maghiare în școlile populare cu limba nemaghiară și la preparandiile pentru învățători. Lukacs a voit să introducă printr'o portită laterală în administrația școlilor noastre măsurile draconice ale proiectului de lege Berzeviczy, care în urma crizei și a căderii dela putere a partidului liberal a fost înlăturat.

A fost înlăturat ca proiect tiszaiszt, ce avuse menirea a mai cârpi puțin popularitatea veșejită a acestui partid. Dar care om cu mintea sănătoasă a crezut ori a sperat, că cu proiectul Berzeviczy va dispărea totodată și spiritul lui intolerant, la a căruia cultivare și răspândire în masele maghiare au contribuit încă în mai mare măsură cei ce sub nimearea de coaliție au luat puterea din mâna tiszaiștilor.

Așteptările ce se concentrău în acțiunea de descurcare și de lămurire a deputaților naționaliști, relativă la afacerea ordonanțelor lui Lukacs, deveniră și mai încordate, când se lăți vestea, că actualul ministru de instrucțiune publică ar fi inclinat a dirige administrația școlilor în sens mai liberal decât antecesorii săi. Au mai fost nutrite aceste așteptări și de faptul, că deja în Iunie 1905 dieta luase o deciziune, după care guvernul de atunci Fejervary fu de-

clarat de ilegal și neconstituțional, de unde urma că și actele lui să fie ilegale.

Deputatul St. Petrovici, interpellând în afacerea Lukacs, s'a făcut talmaciul nemulțumirei generale și a așteptărilor mai sus amintite. La interpeleția sa, ce a făcut-o deja la 17 Iulie anul curent, a răspuns ministrul conte Apponyi, cum știm, în ședința de Vineri a camerei.

Răspunsul lui Apponyi n'a lăsat nimic de dorit în ce privește lecuirea radicală a tuturor aceloră, cari mai sperau, că acest ministru va fi poate mai drept ca alții înaintea lui.

Se poate — dicem — că răspunsul și toată atitudinea lui Apponyi cu aceasta ocaziune va înțărca pe mulți de-a mai aștepta ceva dela acest conte trufaș spre binele dezvoltării învățământului nostru românesc. Dar când va sosi timpul, ca să fie înțărcați și aceia dintre noi, încă și mai mulți la număr, cari cred, că cu niște neputințioase interpelări ale deputaților români în dietă se va putea rezolva vre-odată între Români și Unguri, ca neamuri deosebite, ces-tiunea: Ce e drept și echitabil și ce nu? Ce poate fi legal și ce nu?

Să trecem însă la declarațiunile din răspunsul lui Apponyi, ce, credem, sunt destul de grave și importante pentru ca să ne îndemne să ieșim din monotonia zilei și să ne dăm samă cu mai multă conștientitate și serioșitate de situația, în care ne aflăm cu școlile noastre!

Ordonanțele lui Lukacs, dișe Apponyi, să țin de cercul administrației curente și deci aceste n'au fost declarate de nelegale de cătră dieta trecută. Trebuie deci privite ca cu drept existente și trebuie duse în îndeplinire. În ce privește ordonanțele școlare ale lui Lukacs cuprinsul lor

corăspunde pe deplin legilor existente, adause ministrul. Numai o singură măsură a lui Lukacs nu este bazată pe lege, măsura adevă că să fie pedepsiți în mod disciplinar învățătorii și „pentru neglijerea instrucțiunii limbei maghiare“. Casurile enumerate în §. 13 al legii de la 1876 relativă la întregirea salarelor învățătoarești, în care paragraf se esplică care fapte sunt considerate drept „direcțiune dușmană statului“, nu cuprind și neglijerea „instrucțiunii limbei maghiare“.

Măsura aceasta nu e bazată în lege, dar eu o țin de corectă, dișe Apponyi, și adause imediat, că o va introduce printr'un proiect de lege novelară, prin care voește să „reguleze și alte puncte“.

Unde stăm așadar? Apponyi le afla toate bune, plănuesce o nouă lege să le facă și mai bune și în genere — cum spun diarele — se ocupă c'un plan mare de reformă pe terenul instrucțiunii publice, care va costa și mulți bani, și despre care să fi raportat deja și monarhului.

Ei, și acum vom mai aștepta lămuriri prin interpeleții și vom mai spera că doară doară șovinistilor dela stăpânire le vor cădea peste noapte din gură colții furiei lor de maghiarisare?

Unde rămâne lupta noastră națională, unde programul nostru?

În dieta ungară s'a primit ieri cu mare însuflețire proiectul Rakoczi. Deputații naționaliști au fost absenți.

— La proiectul despre promovarea industriei a luat cuvântul Lengyel Zoltán, accentuând și el între altele, că guvernul ar trebui să sprijinească mai de grabă pe micii industriași. Primește însă proiectul. Deputatul croat Magdics a cerut ca proiectele de legi, cari îi privesc și pe Croați să le traducă în l. croată. Președintele

Justh a declarat că aceasta nu o admite regulamentul camerei. Magdics și-a retras propunerea.

Urmasul lui Coluchowski. Demisiunea ministrului de externe fiind primită, se fac combinațiuni cu privire la persoana urmașului. Se vorbește de baronul Aehrenthal, contele Kinsky, Szögyeny-Marich și de contele Mensdorf. Acesta însă fiind cumnatul lui Apponyi, ar fi un caz de incompatibilitate.

Mandatul din Bocșa. Comisiunea censurătoare dietală V. a ordonat în ședința sa, ținută Sâmbătă, anchetarea acuzelor de agitație și terorizări naționaliste în chestiunea mandatului din cercul Bocșa. Încredințând cu facerea anchetei pe referentul comisiunei Horvath Gyula.

Congresul național-bisericesc.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Ședința VII.

În ședința VII ținută Vineri d. a. s'a continuat pertractarea regulamentului pentru parochii, care abia s'a terminat în ședința VIII ținută Sâmbătă a. m.

La ordinea zilei a urmat apoi proiectul de regulament pentru procedura judecătorească în cauzele disciplinare.

Metropolitul își exprimă temerea, că discuția asupra acestui proiect de regulament, de altcum de o necesitate extremă, va fi foarte lungă, și întrebă dacă nu va fi mai bine să fie luat pentru astă-dată de la ordinea zilei?

Se dă apoi cuvântul raportorului Nicolae Zigre, care în numele comisiunii organizatoare expune fazele prin cari a trecut acest proiect de regulament, compus în urma îndrumării dată conzistoriului metropolitan din partea congresului din urmă (1903). Spune, că noul proiect a fost compus cu ascultarea conzistoarelor. Comunică bazele fundamentale ale proiectului și îi resumează cuprinsul. Propune apoi, că după ce a fost tipărit și împărțit între deputații congresuali, proiectul să fie primit

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Necunoscutul.

De I. Agărbiceanu.

(Urmare.)

»Auzi frate, tu nu mă cunoști. Și nu m'a cunoscut nimeni până odată. Odată numai, și mai mult nimeni. Iubite, tu-mi ești ca frate acum. Ne-am abătut amândoi de ploaie aici, am ajuns la o masă! Și tu nu ști ce zace în inima celui ce bea cu tine. — Mai goli un păhar, și apoi după un restimp de tăcere:

»Am crescut de mic sub privirile reci, aprige ale tatii, stăpânul unei moșii întinse. Maica murise până a nu o cunoaște. Ci că tata nu era mai înainte așa de posomorit. Dar de când a închis Dumnezeu ochii, nu l'a mai văzut nimeni zimbând, Copil, în cămășuța cum purtau și băieții din sat, stam de multe ori singur la poartă, și priviam casele vecine. Și uită, țin minte ca acum: mi-se părea că ferestruțele mici, două, ce-s tăiate în scândurile dela fațada podului, ori la celea de piatră săpate în zid, privesc chiar așa ca stăpânul casii. Pe Ionu Turcului îl știam că

se uită pieziș, și pieziș priviau și ferestruțele dela podul lui. Nicolae vecinu avea o privire aspră, și ferestruțele dela podul lui pentru mine se încruntau ca și stăpânul. De multe-ori așintind ochiurile acelea de întunec, deosebiam și culoarea ochilor stăpânului. — Mi-am uitat — pornind la școli, de acestea observații de copil, și numai târziu mi-au venit iar în minte, vii ca și atunci, târziu, când am băgat de seamă, că de multeori în dispuțele ce le aveam cu prietini de școală, nu mai auziam cuvintele lor, ci ochii mei pătrundeau adânc, cercetând gândurile și vorbele ascunse ale prietinelui, căutând sufletul. Și asta a fost o mare nenorocire pentru mine, iubitul meu! Prietini de școală, adevărați nu am putut avea. Și am crescut așa rece și retras pentru lume, mă credeau un pustnic, un om ce urește viața, un tânăr frumos, fără viitor, căci nu are inimă. Și săracă inima mea, ea numai rece nu era. O poezie frumoasă, o schiță, un tablou reușit, dar mai ales nemărginirea albastră stropită cu argint, seara când prin văi se revarsă, tânguindu-se o doină legănată, — mă ridica în văzduh și nu mai știam de visez, ori că m'a furat o zină bălae din poveste, și mă duce în palate

bătute cu pietri scumpe. Și când dam de o inimă bună — pretin pe care-l perdeam peste câteva zile — mi-aș fi dat viața pentru el. Săracă inima mea! Imi spunea o mătușe bătrână, că samăn leit-poleit cu mama, care muri senină, zimbătoare, între oalele cu flori. — Dar nu mai bem iubite? Să mai bem un păhar!»

Și am băut un păhar. Mulți dintre oaspeții eșiră. Cei ce mai rămaseră vorbeiau plini de patimă. Doi dintre cei grași veniră așa de aproape încât li-se lipiră pântecile umflate. Țiganii se duseră și ei, voioși de câștigul din sara asta.

Necunoscutul își aprinse o țigară, și după-ce trase adânc de vr'o trei ori, începu din nou.

— »Când am ajuns apoi, om cu studii, cu poziție între fete mi le-am făcut pe toate dușmane. Uite acuma, că-s beat de jumătate, să-mi ții revolverul în frunte și nu aș fi în stare să spun o măgulire, pe care nu o merită — unei fete. — Celea cari ls vrednice de măguliri, poate nici nu le așteaptă dela ori-cine. Și știi tu ce m'a oprit și mă oprește dela toate acestea? Urăsc minciuna! Tu rizi? Vezi bine, tu nu înțelegi ce zace în inima mea. Numai cineva a știut odată, și mai mult nimeni.»

— »Bine, prietino, dar atunci am fi siliți aproape să ne punem lăcat pe gură, când suntem cu coconițe«.

»Chiar asta-i. Și eu mi-am pus lăcat pe gură de cele mai multe ori. Dacă aș spune un »compliment« de lingurișe, ar trebui să zac o săptămână. Nu știu de unde e asta la mine. Dar văd că trebuie să fac așa. Și nu-mi pare rău. Prietino, noi nu trebuie să trăim din minciună, ci din adevăr. Cei ce mințesc o fac din slăbiciune, din interese, care încă e o slăbiciune, din ambiție, care e culmea slăbiciunilor. Acum bine, să luăm o pildă. Uită, tu, însurat ești? Nu ești însurat. Bun. Tu vrei să iei din alte motive o fată, căreia îi arăți că o iubești, și te apuci și-i spui mulțime de nimicuri, pe cari tu nu poți sama, dar pe ea o înving. Te mințesti pe tine, o mințesti pe ea, și în urmă vă luați. Traiul va fi acela? Iad, iubitul, iad înțelesu-m'ai?»

Eu nu știam ce să cred. Imi venia une-orî, ca n'tr'o fulgerare, că omul acesta e nebun. De când a început cu ferestruțele de la podurile oamenilor de la ei din sat, din vreme în vreme în cursul vorbirii, imi venia idea aceasta, și atunci fără voe mă cutremuram. Dar ochii aceia, glasul acela,

în general ca bază pentru discuția specială.

Vorbește la obiect deputatul I. A. de Preda. Propune, după o motivare mai lungă, luarea proiectului dela ordinea zilei și predarea lui unei anchete, care să fie îndemnată să-l studieze bine din toate punctele de vedere și să-l prezinte negreșit proximalui congres național bisericesc spre dezbatere și votare.

Deputatul Dr. Nestor Oprean combate proiectul prezentat și îi înșiră scăderile. Spune, că în proiect nu sunt depuse principiile moderne juridice, cum se spune în raportul conzistoriului metropolitan către congres, ci din contră, proiectul e un pas îndărăt. Procedura a rămas aceeași, care a fost în trecut. Spiritul de astăzi însă cere verbalitatea în procedura judecătorească. Dorește, ca pe aceste baze ale verbalității, să fie compus proiectul. De aceea, cu respingerea proiectului prezentat propune, ca congresul să îndrume conzistorul metropolitan, să prezinte proximalui congres un nou proiect de regulament, compus pe baza verbalității.

Metropolitul comunică celor ce nu o știu, că verbalitatea nu o admit canoanele bisericii noastre și că verbalitatea în chestii disciplinare bisericești nu o introdusă nicăiri în biserica ortodoxă.

Deputatul Emanuil Ungureanu nu aprobă faptul, că deputatul Dr. Oprean a intrat în meritul proiectului de regulament prin aceea, că propune să fie compus pe alte baze, pextru-că întrebarea e acum aceea, să fie dezoțat proiectul, ori să fie luat dela ordinea zilei? E convins, că proiectul prezentat de comisiunea organizatoare e un progres față de trecut, de aceea propune, ca congresul să-l voteze en bloc, în întregime, însă numai pe perioada de trei ani, care urmează. Conzistorul metropolitan să fie apoi îndrumat să convoace o anchetă compusă din experți și să compună cu aceasta împreună negreșit până la proximalui congres un nou proiect de regulament. Până atunci se pune în aplicare proiectul prezentat din partea comisiunii organizatoare.

Mai vorbește deputatul I. A. Preda, apărându-și propunerea și apoi raportorul care cetește modificările făcute în proiect din partea comisiunii organizatoare. În urmă se pune la vot întâi propunerea deputatului Dr. Nestor Oprean, care cade. Urmează propunerea deputatului I. A. de Preda, care asemenea cade. Președintele enunță deci ca primită propunerea deputatului Emanuil Ungureanu.

Ședința a IX-a în 20 Oct. d. a.

A fost una din cele mai interesante ședințe ale congresului. Toți oratorii au vorbit în deplină cunoștință de cauză, eu înșirarea de argumente temeinice și bine precizate.

A prezidat înaltpreasfinția Sa Archiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, notar Dr. Aurel Cioban.

După autenticarea procesului verbal al ședinței a șaptea, se dă cuvântul raportorului comisiunii organizatoare, Nic. Zigre, care expune chestia noilor episcopii, plănuită a se înființa în Timișoara, Ora-

purtarea de față mare, nu mă lasau să cred. Vediam că e binișor băut, și totuși vorbește așa de cu logică și nu mă puteam mira de ajuns.

Mai stoarse un păhar ca și mine, își plimbă odată privirea prin sala goală aproape.

»Mi-au prorocit femeile că nu mă voi însura nici-odată. Spunând drept nici eu nu m'am gândit la asta nici când serios. Ceva însă mă ținea vecinic deștept: gândul că e cea mai mare fărâdelege să iubești pe altcineva decât pe aceea, care îți va fi nevastă, pe care o înțelegi și ști că-ți va fi soție. Și poate gândul acesta mă opria și dela măguliri, cari puteau fi cu dreptul făcute. Inima nu-mi spuse încă despre nici una din celea multe pe care le-am cunoscut: »asta-i!» Și așa pentru mine erau de tot fără înțeles societățile lor, puteau și ele înșile să nu existe. Fete, cu cari să poți vorbi ceva folositor, ca de pildă despre arte, literatură, nu am aflat. Cu ele altceva nu poți discuta, decât dragoste. Acum asta sau e o înșelătorie, sau e adevărată. De cea dintâi mi-se face rău, a doua nu am aflat-o.

(Va urma.)

dea-mare și Cluj. Comunică raportul conzistoriului metropolitan, care cere, ca afacerea să se țină în suspens până la timpul oportun. Resumază apoi cuprinsul memorandumului Bănățenilor înaintat congresului în chestia aceasta, și constată, că petenții nu cer imediată înființare a episcopiei din Timișoara, ci cer numai stabilirea teritoriului care va aparține noii eparhii când va fi înființată, apoi cheia după care se va face împărțirea fondurilor existente, atunci când episcopia se va înființa. Teritoriul ar fi să se stabilească după dorința celor subscriși în memorandum astfel, ca din dieceza nouă a Timișoarei, să facă parte cele patru protopresbiterate din Banat, cari acum aparțin diecesei Aradului și din alte patru protopresbiterate aparținătoare acum diecesei Caransebeș.

Comisiunea organizatoare e de credință, că conzistorul metropolitan n'a satisfăcut într-o parte îndrumările primite dela congresele din trecut, și că ar trebui să continue de acolo, unde firul a fost întrerupt. Se compună un plan exact de arondare și de împărțire de avere. Propune deci, ca memorandumul Bănățenilor să fie comunicat din partea conzistoriului metropolitan sinodului eparhial din Caransebeș, pentru ca să se pronunțe în cauză.

la acum cuvântul deputatul Emanuil Ungureanu, și într-o lungă și frumoasă vorbire expune necesitatea înființării episcopiei din Timișoara. Cetește concluzele congresului aduse până acum în chestia aceasta. E de părere, că înființarea episcopiei din Timișoara nu trebuie legată de înființarea celorlalte episcopii noi. Aici înființarea e mai urgentă și mai necesară, pentru-că întârzierea poate să aibă de urmă, că nu peste mult numai istoria va mai spune, că în ținutul Timișoarei au fost cândva și Români.

Nu cere imediată înființare a episcopiei, pentru că știe că aceasta nu se poate. Dar cere stabilirea teritoriului acestei episcopii, pentru-ca credincioșii cu atât mai cu zel să adune fondul necesar pentru susținerea episcopiei, și apoi cere stabilirea cheii de împărțire a fondurilor, care cheie are să fie numărul sufletelor cari vor fi atunci, când se va înființa episcopia. Nu e pentru o nouă ascultare a sinodului din Caransebeș, pentru-că acesta a dat totdeauna răspuns negativ. Să decidă deci congresul.

Propune, ca congresul să declare, că teritoriul episcopiei din Timișoara îl vor forma protopresbiteratele Timișoara, Lipova, Belint și Comlosul-mare, din dieceza Aradului, apoi protopresbiteratele Ciacova, Buziaș, Vârșet și Panciova, din dieceza Caransebeș, iar ca cheie la împărțirea fondurilor și fundațiilor să se accepteze numărul sufletelor credincioșilor, care va fi constatată la înființare. Totodată prezintă o listă provizută cu subscrierile necesare pentru ordonarea votării secrete.

Vorbește acum deputatul Dr. Iosif T. Badescu. Felicită pe d-l Ungureanu pentru frumoasa sa vorbire. Dar crede, că chestia trebuie pusă astfel: Dacă se înființează episcopia Timișoarei se mai poate susține cea din Caransebeș? Dacă i-se iau protopresbiteratele cele mai bune, ce-i mai rămâne? Sărăcia neagră. E deci în contra propunerii lui Ungureanu. primește propunerea comisiunii.

Dr. Nicolae Ionescu sprijinește propunerea lui Ungureanu și combate argumentele deputatului Badescu. Caransebeșul nu perde prin înființarea episcopiei din Timișoara, ci din contră, câștigă, pentru-că micșorându-se teritoriul, va putea fi administrată mai bine decât acum.

Vorbește Archimandritul Vasile Mangra, pentru propunerea comisiunii. Chestiunea e de mare însemnătate, vitală și privește întreaga provincie metropolitană. De aceea să fie ținute în vedere interesele comune, interesele generale, iar nu interesele teritoriale. Spune, că comisiunea organizatoare a deviat dela bazele stabilite de mai înainte de congres în chestia aceasta, și că înființarea noilor episcopii nu se poate face fără învoirea episcopilor noștri. Încât pentru primejdia amintită de deputatul Ungureanu, apoi mai mare e primejdia în Bihor decât în ținutul Timișoarei. Cere executarea concludului congresual din 1900 și primește propunerea comisiunii.

Preacuvioșia Sa, Arch. Dr. Ilarion Pușcariu vorbește în chestie personală. Zice că ca membru al comisiunii organizatoare a lucrat după cea mai bună conștiință a sa; nu primește deci învinovățirile aduse, cari n'au fost la loc. Deputatul Dr. Traian Putici sprijinește propunerea lui Ungureanu. Spune, că istoria îndreptățește pe Bănățeni să ceară episcopia din Timișoara, pe care dela 1868 o tot cer mereu. Crede că nu e la loc să se pună temeiul pe partea materială, și să se exprime temeri că dacă se va înființa episcopia aceasta, va

adormi cealaltă. Dieceza Caransebeșului ce avere a avut când s'a înființat? (Interrupere: N'a avut nimic!) Și ce a avut dieceza Aradului?

Se cere încheierea discuției și se admite.

Mai vorbește deputatul Vasile Goldiș pentru propunerea comisiunii, cerând să fie ascultate și cele două protopresbiterate din dieceza Caransebeșului pe cari d-l Ungureanu voeste să le încorporeze la noua episcopie (Dieceza Caransebeșului dă adevă de bună voe două protopresbiterate din teritoriul cel are acuma, dar nu voeste să dea patru). Lipsesc apoi și datele necesare, pentru-că cele din memorandum nu sunt date oficiale. Conzistorul metropolitan să le adune deci dela conzistorele eparhiale. E de credință, că fără noua ascultare a sinodului eparhial din Caransebeș, stabilirea teritoriului episcopiei din Timișoara nu se poate face.

Pentru propunerea deputatului Ungureanu vorbește ca orator general deputatul Arseniu Vlaicu. Congresul, zice, e conștient familiar, care trebuie să dea hrană deopotrivă tuturor, pentru-că toți să se poată desvoltă și întări deopotrivă. E convins, că episcopatul nu e contra înființării episcopii noi. Protopresbiteratele cele două nu e necesar să fie ascultate. Propune primirea proiectului de concluz, formulat de deputatul Ungureanu.

Deputatul Ungureanu, ca propunător, spune, că datele din memorandumul Bănățenilor le-a primit dela conzistorele din Arad și Caransebeș. Sunt deci exacte. N'a avut prin urmăre nimeni dreptul să le atace, cu atât mai puțin a avut cineva dreptul să atace munca onestă a celor ce au compus memorandumul.

Ultimul cuvânt îl are raportorul Nicolae Zigre, care apără și susține propunerea comisiunii.

Înaltpreasfinția Sa Metropolitul comunică congresului, că Archiepiscopii nu sunt contra înființării noilor episcopii, dar cred că nu e timpul oportun pentru înființarea lor.

După ce s'a cerut votare secretă, președintele o ordonează. Pune întrebarea astfel: Primește congresul propunerea deputatului Ungureanu? Da sau Nu? Se dau buletinele de votare.

Au votat 59 deputați. Majoritatea e deci 30 de voturi. Buletinele se numără. Sunt 59. Se desfac și se constată, că cu da au votat 23 cu nu 36.

Președintele enunță, că propunerea deputatului Ungureanu a fost respinsă, prin urmăre e primită propunerea comisiunii organizatoare.

(Va urma.)

O carte despre situațiunea din Macedonia. O telegramă din Constantinopol anunță, că Patriarhatul ecumenic a publicat o carte cu titlul »Documente oficiale asupra situațiunii triste din Macedonia«. Patriarhatul susține că prin această publicație vrea să lumineze opinia publică asupra celei situațiuni. Între altele, cartea cuprinde declarațiunea că »Patriarhatul nu poate să permită ca cererile Aromânilor să fie prezentate de o autoritate străină care își arogă reprezentarea acestor creștini ceea-ce constituie un motiv suficient pentru a nu se mai ținea compt de cererile lor.

Crisa ministerială în Franța. Președintele republicei, Fallières, a însărcinat pe ministrul de interne Clemenceau cu formarea cabinetului. Clemenceau a avut Duminecă și ieri întrevederi cu Sarrien, Dubost, Bourgeois și cu președintele camerei Brisson.

Scrisoare din București.

— 8 Octomvrie v.

Eri a fost o zi splendidă; era cald și cerul senin. La Expoziție era o afuență enormă, din cauza vizitei familiei regale: Regele, Regina, principele Ferdinand și principesa Maria, micul principe Carol, principele Ernest de Hohenlohe-Langenburg cu soția sa principesa Alexandra, (sora principesei Maria a României) și principesa de Schönburg-Waldenburg.

Suveranii au fost salutați de ministrul domeniilor d-l Lahovari, de Dr. Istrati, general Gheorghiu, comandantul pieții și de personalul superior al expoziției. Suveranul a vizitat toate pavilioanele de pe calea Munteniei, între cari instala-

țiile pentru fabricat untul, apoi minunata cascadă de sub palatul artelor, care este acum terminată complet. Aceasta este o cascadă grandioasă din care curge apă printre pietri de granit, scăldând o figură goală, culcată la poalele cascadei, sub ocrotirea a două statue, reprezentând eroi din mitologie.

Principesele Maria a României și Alexandra de Hohenloe au vizitat pavilionul regal, palatul industrial, etc. La ora 5 au luat o gustare în pavilionul Riegler.

După aceea Suveranii și principesele au mers la arenele romane, unde au asistat la festivalul muzicelor militare, cari au fost premiate în ajun.

Astăzi membrii Familiei regale au vizitat din nou expoziția înainte de amiazi iar după amiazi au asistat în tribuna regală la marile curse de cai dela Hipodromul dela Băneasa. Fîind timpul splendid a asistat la curse o lume imensă. Birjarii au făcut treburi bune, de oare-ce încă de ieri amatorii au angajat birji plătindu-se până la 70 lei de una. Ambele alee de pe șoseaua Kisseleff erau pline de lume, care priyea lungul șir de trăsurii, în cari se d stingeau splendidele toalete ale doamnelor și d-șoarelor din societatea de elită, apoi numeroși ofițeri călări, brecuri etc.

— Astăzi înainte de amiazi »Sindicatul ziaristilor« din București a ținut o ședință extra-ordinară, la care au luat parte 37 membrii, din 46 înscriși. După o lungă discuție s'au primit în sindicat, prin vot secret mai mulți ziaristi. Sindicatul va ține Duminecă o nouă adunare pentru complectarea comitetului, în urma demisiunii d-lui C. Milie, directorul ziarului »Adevărul« și a d-lui N. Ianovici.

Se crede că la primăvară se vor începe lucrările clădirii »Sindicatului« pe locul dăruit de primăria capitalei, în urma străduințelor d-lui Al. Ciurcu prim ajutor de primar și președintele »Sindicatului ziaristilor«. Acest loc se află situat în Bulevardul Colțea, și valoarea sa este evaluată cam la 100.000 franci.

Se știe că patroana »Sindicatului ziaristilor« este M. Sa Regina Elisabeta.

— Azi după amiazi s'a celebrat în incinta Expoziției o nouă nuntă țărănească cununia religioasă a tinerilor Eftimie Augheliu plugar din comuna Matea și Măndița Dediu din Nicorești. Nun a fost Dr. Istrati, comisarul general al expoziției.

C.

ȘTIRILE ZILEI.

— 10 Octomvrie v.

I. P. S. Sa Metropolitul Victor Mihalyi, după cum cetim în »Unirea«, a fost primit de papa Piu X în audiență privată Miercuri în 17 Octomvrie la orele 11 a. m. — Metropolitul a vizitat apoi mormântul marelui episcop și martir al bisericii unite și al neamului românesc Ioan Inocențiu Clain.

Numire. Ziarul oficial austriac »Wiener Zeitung« din 19 Oct. aduce îmbucurătoare știri ce Majestatea Sa Monarchul a numit pe d-l Dr. Sextil Pușcariu, docent la universitatea din Viena, profesor extraordinar pentru limba și literatura română la universitatea din Cernăuți.

Reuniunea română de cântări din Brașov va da, precum se știe, în cursul lunii acesteia două mari concerte în sala »Teatrului Național« din București. Atât în București cât și în Brașov se fac — după cum suntem informați — cele mai întinse pregătiri în vederea acestor concerte, a căror termin s'a fixat definitiv pe zilele de Vineri 27 și Sâmbătă 28 Oct. st. v. În programul concertelor sunt luate 6 piese mari cu acompaniament de orchestră (3 de G. Dima și 2 străine) și 10 cântece românești a capella dintre cele mai frumoase compoziții ale măestrilor G. Dima, I. Muresianu, N. G. Kiriac și G. Muzicescu. Ministerul român de culte și instrucțiunea publică s'a arătat foarte prevenitor față de delegații comitetului reuniunii, punând la dispoziția reuniunii de cântări în mod gratuit orchestra ministerului de culte (45 persoane) și sala Teatrului Național. Între alte favoruri, ce s'au acordat reuniunii, este și tren gratuit cl. II dela Predeal la București și

Dela „Tipografia și Librăria“

A. MUREȘIANU, Brașov

se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Diverse.

„Valuri alinate“, traduse de Coșbuc, după Carmen Sylva. Cor. 1.50 plus 20 b. porto.

„Năvăliri barbare“, navelă de L. Bolcaș. Prețul 1 cor. 10 plus 10 bani porto.

N. Iorga, „Lupta pentru limba românească“, care conține acte și lămuriri privitoare la fapte din Martie 1906 săvârșite în București. Prețul 1 cor. pl. 10 b. porto.

A. O. Maior, „Biblioteca copiilor“ Vol. I. a apărut în editura „Lucăfărului“ cu o poveste inedită scrisă anume pentru acest volum de *Carmen Sylva*. cu numeroase ilustrații, costă 1 cor. 60 bani plus 10 bani porto.

Mihail Teliman, „Folietone“ edate de societatea academică „Junimea“ din Cernăuți. Format octav mare având 157 pagini. Prețul acestei broșuri e de 2 cor. plus 20 bani porto.

„Din primăvara vieții“, poesii de Emil A. Chiffa Bistrița, Tipografia C. Matheiu 1905. Un volum dragălaș mic, conținând pe 93 pagini v'ro 60 de poesii. Prețul unui exemplar 1 cor., plus porto postal 5 fl.

Biblioteca teatrală s'a îmbogățit încă cu un nou volum prin tragedia în cinci acte „Mortea regelui Decebal“ de **George Voșdă**. Acest volum cuprinde interesante scene din ultimele zile ale vieții lui Decebal. Prețul ei e 3 cor. plus 10 fl. porto.

„Ego“. Poesii de **Victor Bontescu**. Prețul cor. 1.50

Etimologia limbei române de **Dr. Sertil Puscariu**. Prețul cor. 7.20

Dicționar portativ româno-german, maghiar de H. Schlandt, broș. a . . . -20. Etimologia intrăgă: german-maghiar-român, maghiar-german-român și român-german-maghiar, broș. la un loc . . . -60.

Dicționar germano-român, pentru școlă și conversație de Th. Alexi. Edițiunea V, broș. 3.60. Dicționar româno-german pentru școlă și conversație de Th. Alexi, broș. 3.60.

Încercări în literatură de Ioan A. Lăpădat, broș. -50.

Instrucțiuni populare despre datorițele și drepturile purtătorului de darea de W. Niemandz, broș. 1.20.

„Elemente din Constituția Patriei și Drepturile și datorițele cetățenestii“. -40

Bucătăreasa națională, carte de bucate excelentă și ușor de înțeles scrisă de **Hințescu** după bucătăria română, franceză, germană și maghiară. Prețul 1 cor. 60 bani plus 30 bani porto.

Posa lui Andrei Baron de Sagona, 57 + 41 cm. Prețul 80 bani, plus 10 bani porto.

La toate aceste cărți ce se vor cere din afară trebuie pe lângă prețul lor și 20 bani pentru porto.

Din compozițiunile pline de melodii românești ale mult regretatului compozitor român **Ciprian Porumbescu**, tipărite și edate în edițiunile populare de d-na **Mariora Rațiu** născută Porumbescu, se află de vânzare la Tipografia noastră următoarele piese:

„Imn de urare“ cu două voci, „Hora Prahovei“, „A căduțului o rază lină“ cu voce, „Fluturaș de năpție“ polcă, „Frunză verde murgărui“ cânt popular, „Pe câmpurile Stupcei“ polca mazarca, „Fata popii“ cântec popular. Fiecare bucată costă 50 b. plus 10 bani porto. „Basme Iașene“ vals, 1 cor. 50 b. plus 10 bani porto. „Potpouriu“, din opereta „Crai nou“ 3 cor. și „Ouvertura din opereta „Crai nou“ 1 cor. 50 bani plus 10 bani porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Octombrie n. 1906.

Renta ung. de sur 4%	112 10
Renta de corone ung. 4%	94 25
Imp. căil. ter. ung. în aur 3 1/2%	84 85
Imp. căil. fer. ung. în argint 4%	94 30
Bonuri rurale croate-slavone	96 -
Imp. ung. cu premii	206 50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	149 50
Renta de hârtie austr. 4 1/10	98 35
Renta de argint austr. 4 1/10	98 10
Renta de aur austr. 4%	116 10
Renta de corone austr. 4%	98 60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	88 65
Losuri din 1860	154 -
Acțiunile de-ale Băncii ung. de credit	1752.-
Acțiunile de-ale Băncii austr. de credit	806 50
Acțiunile de-ale Băncii austro-ung.	689 75
Napoleondori.	19 14
Mărci imperiale germane	117 47

London vista	240.72
Paris vista	95.47
Note italiene	95.55

Cursul pieței Brașov

Din 23 Octombrie n. 1906.

Bancnote rom. Cump. 18.98	Vënd. 19.04
Argint român	18.40
Napoleondori.	19.06
Galbeni	11.20
Mărci germane	117.20
Lire turcești	21.50
Seris. fonc. Albine 5%	101.-
Ruble Rusesci	2.53

PUBLICAȚIUNE.

Spre a îndeplini decizul reprezentanței orașanești, aprobat și din partea autorităților superioare pentru **vinderea pământurilor** ce le are orașul Brassó pe teritoriul comunei **Vlădeni** — pământ de arat și livezi, — s'a fixat termen pentru **ținerea licitației publice orale** pe ziua de **5 Novembre 1906** și cele următoare.

La această licitație unele din locurile de vândut se pun în vânzare după parcele.

Licitația se va ținea în cancelaria comunei Vlădeni începându-se în fie-care zi la 9 oare a. m. și terminându-se la 6 ore p. m.

Consemnarea locurilor, ce au a se vinde și condițiunile vânzării se pot vedea și ceti înainte de licitație în despărțământul V-a al subscrisului Magistrat precum și la primăriile comunelor: Vlădeni, Țințari, Codlea, Nou, Helchiu, Crizbav, Perșani, Șinca-veche și Șinca-nouă, iar schițele de parcelare sunt depuse și stau la dispoziția publicului în despărțământul V-a al Magistratului tot timpul până la începerea licitațiunei.

Brassó, în 20 Sept. 1906.

3558,1-3. Magistratul orașanesc.

Caut 2 calfe

de brânza manufacturei, cari vorbesc perfect limba română, maghiară și germană, cu salariu lunar 80-100 coroane.

Cei cu scrisoare frumoasă sunt preferiți.

Traian Streza, comerciant în Făgăraș.

2558,1-3.

Publicațiune.

Spre a îndeplini decizul reprezentanței orașanești, aprobat și din partea autorităților superioare pentru **vinderea pământurilor** ce le are orașul Brassó pe teritoriul comunei **Apața** — pământ de arat și livezi — s'a fixat termen pentru **ținerea licitației publice orale** pe ziua de **29 Octombrie 1906** și cele următoare.

La această licitație unele din locurile de vândut se pun în vânzare după parcele.

Licitația se va ținea în cancelaria comunei **Apața** începându-se în fiecare zi la 9 oare a. m. și terminându-se la 6 oare p. m.

Consemnarea locurilor, ce au a se vinde și condițiunile vânzării se pot vedea și ceti înainte de licitație în despărțământul V-a al subscrisului Magistrat precum și la primăriile comunelor: Apața, Datk, Ūrmös, Nagy-Ajta, Bölön și Măgheruș, iar schițele de parcelare sunt depuse și stau la dispozițiunea publicului în despărțământul V-a al Magistratului tot timpul până la începerea licitațiunii.

Brassó, în 20 Septembrie 1906.

2551,2-3. Magistratul orașanesc.

Varză
de prima calitate se află de vânzare în cantități mai mari, cu prețuri foarte ieftine.
Informațiuni mai de aproape să poate primi dela
Vasile Bobancu.
3-4 Brașov, Strada Vămii Nr. 7.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Cine suferă de Șoldină, reumatism, Ischias
să cumpere o sticlă
Fluid de reumatism al Dr. Flesch
care vindecă sigur: Șoldina reuma, dureri de spinare, slăbiciuni de mâni și de picioare. Efectul se simte în scurt timp. Se capătă în farmacia lui
Dr. EMIL FLESCH „Magyar korona“ Győr, Baross-ut 24.
1 sticlă de 1 1/2 decilitru 2 cor. Sticle familiare pentru folosire mai îndelungată 5 cor. La comanda 3 sticle mici seu 2 sticle de familie urmază trimitere franco.
4-70.25.19.

Cruce seu stea după electro-magnetică
Patent Nr. 88967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret.
Vindecă și înviorază pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boala se da imprevizării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, ameteți, tuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, auțul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, însonmie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s'a constatat zădărnice, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că **aparatul meu nu e permis și este confidat cu aparatul „Volta“, de ore-că „Crucea-Volta“** atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficialis oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iefinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă îndecesebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Prețul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la morbari, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din contra și locul de vânzare pentru țără i streinătate etc.
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

Norocul la TÖRÖK este statornic!
Neintrecut este norocul, care favorisază colectura noastră principală. Am plătit On. noștri clienți în scurt timp câștiguri mai mult de 27 milioane corone, între cari cele mai mari câștiguri, și anume:
de 2-ori premiul cel mare de **600,000 Cor.**
Câștigul cel mai mare de **400,000 Cor.**
5 a 100,000, 3 a 90,000, 3 a 80,000, 3 a 70,000, 4 a 60,000, mai multe a 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000 și afară de acestea multe alte câștiguri de 10,000, 5,000, 3,000 2,000, 1,000, și 500 etc.

Recomandăm a participa la loteria de clase, care are cele mai mari șanse de câștiguri din lume și a comanda la noi un los norocos.
La următoarea loterie de clasă a 19, se vor sorta éráși din
125.000 losuri 62.500
cu câștiguri, în total cu suma enormă de 16 milioane 457,000 cor.
Cel mai mare câștig event. 1.000,000 Cor.
Special 1 premiu cu 600,000, 1 câștig a 400,000, 1 a 200,000, 2 a 100,000, 2 a 90,000, 2 a 80,000, 2 a 70,000, 2 a 60,000, 1 a 50,000, 3 a 40,000, 3 a 30,000, 6 a 25,000, 9 a 20,000, 13 a 15,000, 44 a 10,000, și încă mai multe altele.

Prețul original al losurilor stabilit după plan, Clasa I. este:
1/8 los orig. fl. — 75, seu cor. 1.50, | 1/4 los orig. fl. 1.50, seu cor 3.—
1/2 " " " 3.—, " " 6.—, | 1/1 " " " 6.—, " " 12.—
și se trimit cu rambursă seu pe lângă trimiterea sumei înainte. Liste oficiöse se espedeză după tragere. — Planuri oficiöse gratis.

Ne rugăm ca comanda pentru losurile norocoase de sus se se trimită până în
28 Octombrie a. c.
cu încredere direct la noi, de-ore-ce numerele norocoase se pot ușor epuiza

A. TÖRÖK & Co.
CASSĂ DE BANCĂ A. G.
Cea mai mare întreprindere de loterie de clasă în Ungaria.
BUDAPEST. Secțiile loteriei de clasă a colecturii noastre principale sunt:
Telegram-Adrese: **Centrala: Servitenplatz 3/a.**
Török-Budapest. **I. Filiala: Theresienring 46/a. — II. Filiala: Muzzeumring 11/a.**